

A Pécsi Ítéltábla a dr. Sárkány György ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Presser Zoltán ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a ....Törvényszék 2013. szeptember 16. napján kelt, .....számú ítélete ellen az alperes által 16. sorszámon előterjesztett, és 17. sorszámon indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 412.750,- (négy száz tizenkettő ezer-hétszázötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes tulajdonát képezte a K.Zrt. egyenként 10.000,- forint névértékű, mindösszesen 57 db törzsrészevénye. A részvényekre a K. H.Zrt. és az alperes, mint elsőbbségi részvényesek elővásárlási joggal rendelkeztek.

A K. Zrt. (K. Zrt.) ügyvezetése elhatározta, és 2011. augusztus 12. napján a részvényesi közgyűlés elé terjesztette a társaság szétválását célzó kedvezményezett átalakulást, amelyről a döntést a közgyűlés több alkalommal elhalasztotta. A 2011. november 28. napján tartott közgyűlésen a felperes 57 tartózkodó szavazatára figyelemmel nem tudott a közgyűlés a kérdésben dönteni. Az alperes és a K. H. Zrt. célja az volt, hogy 2012. május 1. napjáig a K. Zrt. kedvezményezett átalakulása megtörténjen, ennek érdekében meg kívánták vásárolni a felperes részvényeit. A K.H.Zrt. képviseletében eljárva dr. B.ügyvéd a felperesnek vételi ajánlatot tett. A K.H. Zrt. a felperes által megjelölt vételárat elfogadta. Az alperes és a K.H. Zrt. között megállapodás jött létre, hogy az alperes vásárolja meg a felperes részvényeit, majd azok 50 %-át a K.H. Zrt.-re ruházza át.

A felperes, az alperes ügyvezetője és a K.H. Zrt. vezérigazgatója az ügylet kapcsán közvetlen tárgyalást egymással nem folytattak. 2012. január 20. napján az

adásvételi szerződés megkötése előtt a B. Ügyvédi Irodában a szerződő felek külön helyiségben foglaltak helyet, köztük a közvetítést dr. B. ügyvéd végezte. A szerződés írásba foglalt tervezetét az ügyvéd közreműködésével a szerződő felek kölcsönösen kiegészítették, illetve módosították. Az alperes ügyvezetője, H.J. közölte dr. B. ügyvéddel, hogy a részvénycsomagot az alperes kizárólag abból a célból kívánja megvásárolni, hogy a K. Zrt. kedvezményezett átalakulása megtörténjen, ha ez nem történik meg, az alperesnek nincs szüksége a részvényekre. Az ügyvéd a felperesnek nem továbbította az alperes elállással kapcsolatos szerződéses szándékát, az alperesnek pedig olyan tájékoztatást adott, hogy a felperes olyan tartalmú szerződést nem fog aláírni, ami alapján „az alperes ki tudna bújni a szerződés alól”.

A felperes és az alperes 2012. január 20-án kötötte meg az adásvételi szerződést, amelyben megállapodtak, hogy az alperes 15.000.000,-forint vételárért megveszi a felperes K. Zrt.-ben meglévő részvényeit azzal, hogy az alperes, mint vevő a K. Zrt. kedvezményezett átalakulásának bíróság által történő bejegyzése jogerőre emelkedését követően, de legkésőbb 2012. május 1. napján szerez tulajdonjogot, amely tulajdonszerzésnek feltétele a vételár teljes összegének megfizetése. Feltételként kötötték, hogy a felperes a K. Zrt. soron következő közgyűlésen az alperesi vevő érdekének megfelelően, az ő érdekében álló nyilatkozatot, vagy nyilatkozatokat tesz, mely kötelezettség a felperest, mint eladót a kedvezményezett átalakulás bíróság által történő bejegyzése jogerőre emelkedéséig, de legkésőbb 2012. május 1. napjáig terhelte. A szerződés 4. pontjának utolsó bekezdésében rögzítették, hogy a felek megállapodása értelmében a vevő a K. Zrt. kedvezményezett átalakulásának a bíróság által történő bejegyzés jogerőre emelkedésével, de legkésőbb 2012. május 1. napjától kifejezetten lemond a szerződés megtámadásának jogáról és a szerződéssel kapcsolatos elállási jogáról.

A felperes a részvényeket ügyvédi letétbe helyezte a B. Ügyvédi Irodánál azzal, hogy a vételár kifizetését követő három napon belül köteles a letéteményes azokat a vevő alperesnek kiadni. Az alperes a vételár kifizetésére a szerződés aláírását követő három banki nap határidőben vállalt kötelezettséget, szintén a B. Ügyvédi Irodánál történő letétbe helyezés útján, a vételárat az ügyvéd a K. Zrt. kedvezményezett átalakulásának bíróság által történő bejegyzés jogerőre emelkedését követő három napon belül, de legkésőbb 2012. május 1. napját követő 3 banki napon belül fizeti meg a felperesnek.

Kikötötték, hogy amennyiben az alperes, mint vevő öt banki napon belül nem helyezi ügyvédi letétbe a megjelölt vételárat, a felperes, mint eladó jogosult a szerződéstől egyoldalú nyilatkozattal elállni. Szintén kikötötték, hogy amennyiben az érvényes forgatmánnyal ellátott részvényeket, vagy azok egy részét a felperes, mint eladó öt banki napon belül nem helyezi ügyvédi letétbe, úgy az alperes, mint vevő jogosult a letétbe nem helyezett részvények tekintetében a szerződéstől egyoldalú nyilatkozattal elállni, és letétbe nem helyezett részvények vételárának levonásával a vételárat arányosan csökkenteni.

A szerződő felek kölcsönös titoktartási nyilatkozatot tettek, és megbízták a B. Ügyvédi Irodát, eljáró ügyvédként dr. B. ügyvédet a szerződés megszerkesztésével, ellenjegyzésével, és a felek képviseletével.

A felperes a részvényeket, az alperes pedig a vételárat a B. Ügyvédi Irodánál letétbe helyezte.

A felperes a K.Zrt. 2012. február 14. és 2012. március 1. napján megtartott közgyűlésein az alperesi utasításoknak megfelelő nyilatkozatot tett, azonban a 2012. március 1. napján tartott közgyűlésen sem született határozat a társaság kedvezményezett átalakulásáról. Az alperes számára ekkor nyilvánvaló vált az, hogy a K. Zrt. kedvezményezett átalakulása, és annak bejegyzése 2012. május 1. napjáig nem történhet meg.

Az alperes 2012. április 3. napján kelt nyilatkozatával a felperessel 2012. január 20. napján kötött adásvételi szerződéstől a Ptk. 320. §-ára, és az adásvételi szerződés 4. pontjára hivatkozással elállt, és felszólította a B. Ügyvédi Irodát, a letétbe helyezett vételár visszautalására. A felperes az elállást nem fogadta el, és 2012. május 23. napján felszólította a B. Ügyvédi Irodát a vételár kiutalására.

A felperes elsődleges keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a felek között az adásvételi szerződés létrejött, az alperes az elállási jogát érvényesen nem gyakorolhatta, és kötelezze az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15.000.000,- forint vételárat, és annak 2012. május 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Arra hivatkozott, hogy a felek az adásvételi szerződésben elállási jogot nem kötöttek ki, az alperes elállási jogát nem alapíthatta az adásvételi szerződés 4. pontjára, a szerződés teljesedésbe ment, amelyre tekintettel az alperes elállásra már egyébként sem jogosult. Álláspontja szerint a K.Zrt. átalakulásához a szerződő felek nem fűztek olyan jogkövetkezményt, amelynek elmaradása a szerződés megszűnését eredményezte volna, azt csak kifizetési határidőként lehetett értelmezni.

Másodlagos kereseti kérelmében 10.000.000,- forint kártérítés megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperessel megállapodtak abban, hogy az alperes kizárólag abban az esetben vásárolja meg a részvényeket, ha 2012. május 1. napjáig a K. Zrt. szétválása bírósági bejegyzésre alkalmas módon megtörténik, ezért a felek elállási jogot kötöttek ki mindkét fél részére a kedvezményezett átalakulás bejegyzése napjáig, de legfeljebb 2012. május 1. napjáig. Kifejtette, hogy e felfüggesztő feltételtől tették függővé a szerződés hatályának beálltát, s e feltétel teljesülésének hiányában a szerződés nem hatályosult. Miután egyik fél sem teljesített, s a feltételben megjelölt esemény megghiúsulása egyik félnek sem volt felróható, ezért a Ptk. 229. § (1) és (2) bekezdése értelmében mindkét fél jogosult volt e határidőig a szerződéstől elállni. Arra az esetre, ha a bíróság azt állapítaná meg, hogy az alperest az elállás joga nem illette meg, kifogásként hivatkozott arra, hogy a felek között létrejött adásvételi

szerződés a Ptk. 210. §-a alapján érvénytelen, mert a felperes személyesen, vagy megbízottja útján az alperest az elállási jog tekintetében megtévesztette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15.000.000,- forint vételárat, és annak 2012. május 1.napjától a kifizetés napjáig járó, törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.600.000,- forint perköltséget.

Megállapította, hogy az alperes és a K.H. Zrt. célja az volt, hogy a K.Zrt. kedvezményezett átalakulása megtörténjen, és a perbeli részvények megszerzésével kívánták elhárítani ennek a felperes személyében rejlő akadályát. Az adásvételi szerződés nyelvtani értelmezése, és a szerződéskötés körülményeinek vizsgálata alapján úgy ítélte meg, hogy nem állapítható meg az, hogy a szerződő felek a szerződés hatályának beálltát valamilyen bizonytalan jövőbeli eseménytől tették volna függővé, vagy valamely időponthoz kötötték volna, ezért a felek között az adásvételi szerződés létrejött és hatályosult. Az alperes 2012. április 3-ai elállási nyilatkozatában foglaltak alapján megállapította, hogy az alperes szerződésen alapuló elállási jogosultságára hivatkozott. Rögzítette, hogy a felek között létrejött adásvételi szerződés 6. pontja az eladó felperes javára biztosított elállási jogot arra az esetre, ha a vevő a vételárat, míg a vevő alperes javára arra az esetre, ha az eladó az érvényes forgatmánnyal ellátott részvényeket, vagy azok egy részét a megjelölt teljesítési határidőn belül nem helyezi ügyvédi letétbe. Ezt meghaladó okból azonban az adásvételi szerződés sem a felperes, sem az alperes javára elállási jogosultságot nem biztosított. Megállapította, hogy a perben az alperes kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy a felperes szerződéses akarata meg volt, és azt kifejezésre is juttatta volna abban a körben, hogy az alperest elállás illesse meg abban az esetben, ha a K.Zrt. kedvezményezett átalakulása bejegyzésének jogerőre emelkedése 2012. május 1. napjáig nem történik meg. E körben értékelte, hogy az alperes ügyvezetője ilyen tartalmú megállapodásra irányuló szándékát az adásvételi szerződést szerkesztő ügyvéddel közölte, amit azonban az ügyvéd a felperessel nem közölt. Értékelte továbbá azt is, hogy a felperes és alperesi képviselők között közvetlen tárgyalás nem volt, a dr. B. tanúvallomásával megegyező felperesi előadás szerint sem közölte vele a szerződéskötéskor az ügyvéd, hogy a vevő az elállási jogát az átalakulás 2012. május 1. napjáig történő meghíúsulása esetére ki akarta volna kötni. Ilyen körülmények között azt állapította meg, hogy az alperes elállási joga kikötésének szándéka - kölcsönös és egyező akarat hiányában - csak egyoldalú, és a másik fél számára fel nem ismerhető, a szerződés tartalmába be nem épített „titkos fenntartásként” értékelhető, ezért az alperes elállási nyilatkozatában megjelölt jogcím alapján elállásnak nem volt helye.

Az alperes által előterjesztett érvénytelenségi kifogást vizsgálva rámutatott arra, hogy a felek egyező előadása szerint a felperes és az alperes között közvetlen tárgyalás a szerződéskötés során nem volt, dr. B. tanúvallomásában azt adta elő, hogy a szerződő felek közötti közvetítés során nem közölt a felperessel olyan alperesi szándékot, hogy az alperes a fent részletezettek szerint elállási jogot kíván

kikötni a szerződésben, ez a körülmény pedig kizárja, hogy a felperes az alperes tévedéséről tudott, vagy tudnia kellett volna, ezért az alperes megtámadási kifogását is alaptalannak találta.

A fentiek szerint létrejött, érvényes és hatályos szerződés alapján a Ptk. 365. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte az alperest a szerződés szerinti vételár és a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a késedelmi kamatok megfizetésére.

Az ítélet ellen, elsődlegesen annak megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására utasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően azt a tényt, hogy a felperes a perben érintett gazdasági társaság, a K. Zrt. vezérigazgatója volt, amelyre tekintettel tökéletesen tisztába volt a társaság anyagi helyzetével, az átalakulás sürgős szükségességével, a kedvezményezett átalakulás jelentőségével, és az ennek elmaradásából fakadó valamennyi negatív következménnyel. Utalt arra is, hogy a K. Zrt. ügyeit korábban a B. Ügyvédi Iroda látta el, ez egyben azt is jelenti, hogy a perben tanúként meghallgatott ügyvéd, aki más ügyekben is a felperes jogi képviselője volt, ugyancsak tisztában volt a fenti kérdésekkel. Hivatkozott arra, hogy a részvények megvásárlása semmilyen módon nem állt érdekében sem az alperesnek, sem a K.H. Zrt.-nek (különösen nem az adásvételi szerződésben rögzített magas áron), ha nem történik meg a K. Zrt. kedvezményezett átalakulása.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az a tényt sem, hogy az adásvételi szerződésből egy példány sem volt sem a felperes, sem az alperes birtokában a per megindításakor, hiszen annak valamennyi példányát a tanúként meghallgatott és az alperest képviselő ügyvédnél helyezték letétbe, úgy hogy azt még saját ügyfeleknek sem adhatták ki. Ebből - megítélése szerint - az a következtetés vonható le, hogy a felperes jogellenesen jutott a szerződés keresetlevélhez csatolt, alá nem írt példányához, amely felveti a perben tanúként meghallgatott ügyvéd elfogultságát. Arra is hivatkozott, hogy az alperes az aláírást követően nem vizsgálhatta meg, illetőleg nem vizsgálta meg az általa megkötött szerződést saját jogi képviselőjével sem, mivel az ügyvédi titoktartási kikötés alapján az alperes jogi képviselője nem adhatta át annak egy példányát az alperesnek, így az alperes a per kezdetéig abban a hiszemben volt, hogy az általa szerződésbe beépíteni kívánt feltétel a szerződés szövegében szerepel. Ilyen módon az alperesnek nem róható fel a „szerződés tartalmának az aláírást követő meg nem ismerése”, ennek a körülménynek a jelentőségét azonban az elsőfokú bíróság az alperes által előterjesztett érvénytelenségi kifogás tekintetében nem értékelte.

A fellebbezésében az alperes az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. 23. § (2) bekezdésére is hivatkozott, amely szerint az ügyvédi megbízási szerződést írásba kell foglalni. Előadta, hogy az adásvételi szerződést szerkesztő ügyvéd megbízásáról írásbeli tényvázlatot nem készített, ennek az okiratnak a hiánya azt

vonja maga után, hogy a megbízás terjedelméről az eljáró ügyvédnek kellett bizonyítékot szolgáltatnia.

Azt állította, hogy a szerződést kötő ügyvédnek az alperes nevében tárgyalási jogköre nem volt, az alperesi oldalról azt kellett volna közvetítenie a felperes felé, hogy az alperes az általa kifejtett elállási jog nélkül nem írja alá a szerződést. Ezt az eljáró ügyvéd nem tette meg, ezt tanúvallomása is igazolja. Az alperes csupán a szerződés írásba foglalására, és az általa támasztott feltétel szerződésben foglalására kérte fel az eljáró ügyvédet, alperesi oldalról kizárólag erre terjedt ki a megbízás. Ha az eljáró ügyvéd a felperes részéről a szerződés részleteinek megtárgyalására teljes körű meghatalmazással rendelkezett, úgy az ügyvéd magatartása az alperessel szemben megvalósította a megtévesztést, mert az alperest nem képviselte a szerződés részleteinek megtárgyalásában. Hivatkozott a Ptk. 474.-480. §-ai alapján arra is, hogy ha a megbízott ügyvéd nem teljesítette az alperes felhívását, nem közvetítette az alperesi kérést a felperes felé, és erről a tényről nem tájékoztatta az alperest, úgy a megtévesztés a felperest terheli a megbízottján keresztül.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt a tényt sem, hogy a felperes által letétbe helyezett részvények forgatmánya nem volt megfelelő.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen mérlegelte, erre alapította hatályon kívül helyezés iránti kérelmét.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg.

A körülményekből megállapítható (közgyűlési jegyzőkönyvek, a felperes vezérigazgató volt), hogy a felperesnek ismernie kellett a társaság helyzetét, és tudnia kellett az átalakulás okáról, céljáról is. Tudnia kellett azt is, hogy a kedvezményezett átalakulás milyen előnnyel jár. Tudnia kellett azt is, hogy az alperes azért kívánja megvenni a részvényeket, hogy ezzel elhárítsa a kedvezményezett átalakulás akadályát (a felperes ellenszavazatát).

Ez azonban nem jelenti azt, hogy hozzájárult az alperes előadása szerinti elállási jogának kikötéséhez.

A Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára, és az eset összes körülményeire tekintettel, a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A szerződést ennek megfelelően értelmezve a felek abban állapodtak meg, hogy

- az alperes 2012. május 1-je előtt szerez tulajdonjogot a részvényeken, ha a kedvezményezett átalakulást a cégbíróság bejegyzi, a bejegyzés után,
- ha a bejegyzés e napig nem történik meg, 2012. május 1-jén szerez tulajdonjogot,
- a tulajdonjog megszerzése előtt a felperes köteles a közgyűlésen az alperes érdekének megfelelő nyilatkozatokat tenni, illetve szavazni,
- a tulajdonjog megszerzésétől kezdődően az alperes a szerződés megtámadásának jogáról, és elállási jogáról lemond,
- a 6. pontban az eladó és a vevő részére is elállási jogot kötöttek ki: az eladó a vételár letétbe helyezésének elmulasztása, a vevő a forgatmánnyal ellátott részvények letétbe helyezésének elmulasztása esetén állhat el (de csak a letétbe helyezett részvények tekintetében).

Az írásba foglalt szerződésben tehát nem kötötték ki, hogy az alperes a kedvezményezett átalakulás megghiúsulása esetén elállhat a szerződéstől.

A tanúk vallomásából az is megállapítható, hogy ilyen kikötés szóban sem volt. G. tanúvallomása (11. számú jegyzőkönyv 16. oldal) egyezik dr. B. előadásával (19. oldal) Ezek szerint a feltétel az volt, hogy a felperes az alperes utasításának megfelelően szavazzon. Az alperes ügyvezetője elmondta, hogy kérte az elállási jog kikötését, dr. B. pedig azt vallotta, hogy ezt a felperessel nem közölte, sőt az alperesnek mondta, hogy ilyent a felperes nem fog aláírni. Ezt követően az alperes aláírta az elállási jogot nem tartalmazó szerződést. Az alperes tehát nem bizonyította, hogy az elállási jogról szóban született megegyezés, és további bizonyítási indítványa sem volt (10. számú jegyzőkönyv 24. oldal).

Az alperes azt állította, hogy a felperes nevében eljáró ügyvéd megtévesztette, ezért úgy vélte, hogy a szerződésben elállási jogot kötöttek ki. Az írásos szerződés tartalmát illetően megtévesztésről nem lehet szó, az alperes rendelkezésére állt az okirat, az aláírás előtti áttanulmányozásával meggyőződhetett arról, hogy szerepel-e benne a kért elállási jog, kérhette a szerződéstervezet módosítását, mint ahogy arra többször sor is került.

Azt, hogy az aláírást követően nem tudta tanulmányozni a szerződést, nem tőle független ok idézte elő, ő maga indítványozta a szerződés letétbe helyezését, ezt a szerződésben kikötötték. A kérdésnek egyébként nincs jelentősége, a szerződés tanulmányozására az aláírás előtt volt lehetősége.

A részvények forgatmányát nem kellett vizsgálni, az elállás nem erre tekintettel történt.

A kifejtett indokokra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes perköltséget nem igényelhet, és viselni tartozik a

fellebbezésére lerótt fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján állapította meg.

P é c s, 2014. április 3.

. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró